

aan	Waternet
t.a.v.	Dhr. W. Glijnis
van	C. Ruijter
datum	17 mei 2017
referentie	1502210A00-N16-216
onderwerp	Aanvullend begeleidend schrijven inzake aanvraag 2003009 Waterwetvergunning De Put

Doel

Deze memo heeft als doel duidelijkheid te verschaffen in deze Vergunningaanvraag Waterwet. Er wordt ingegaan op de achtergrond van het project De Put, de werkzaamheden die uitgevoerd gaan worden en de documenten die bij deze aanvraag worden ingediend.

Achtergrond

Vereniging Natuurmonumenten (in vervolg Natuurmonumenten) is op verschillende plaatsen in Nederland bezig met herstel en kwaliteitsverbetering van laagveen natuurgebieden in het kader van het programma 'New Life for Dutch Fens'.

In de beheereenheid Oostelijke Vechtplassen is in het kader van dit programma het project natuurherstel De Put gestart. Binnen dit project worden inrichtings- en onderhoudsmaatregelen uitgevoerd die noodzakelijk zijn om de bestaande laagveennatuur te handhaven en/of te verbeteren.

Deelgebied De Put

Het doel van project De Put is de versterking van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen door het ontwikkelen van moerasnatuur op landbouwgrond die is ontstaan uit verlande laagveenontginning. De gewenste natuurdoeltypen zijn hierbij plasdras-grasland, overjarig riet en open water. Hiervoor worden binnen het project uiteenlopende werkzaamheden uitgevoerd:

- het verbreden van bestaande watergangen;
- het graven van nieuwe watergangen;
- het aanleggen van natuurvriendelijke oevers (NVO);
- het opruimen van geaccumuleerd slootvuil op slootwallen;
- het verwijderen van beplanting (ca. 5 are);
- het verdiepen en graven van greppels;
- het ophogen van een bestaande kade;
- het aanleggen en/of versterken van dammen;
- het verwijderen van dammen;
- het aanleggen van een duiker;
- het verwerken van vrijgekomen grond in terreinophogingen;
- het verwerken van vrijgekomen riet in nieuwe greppels en watergangen;
- het aanleggen van een steiger in het Hilversums Kanaal;
- het verwijderen van rasters;
- het aanbrengen van hekken.

Het gebied zal wat het waterpeil betreft onderhevig zijn aan de natuurlijke fluctuaties in de stand van het oppervlaktewater vanuit het achterland. Er zal niet actief worden gestuurd op waterpeilen maar door het toepassen van een inlaat vanuit het Hilversums Kanaal kan er wel in de winterperiode gestuurd worden op een peil van NAP -1,22. De Put zal qua waterhuishouding als apart gebied worden geïsoleerd waarbij, door het toepassen van een aflaat richting het Hilversums Kanaal, het waterpeil nooit hoger zal zijn dan NAP -1,22. De uitbreiding van het areaal aan oppervlaktewater zal geschieden door het verbreden van bestaande watergangen en het graven van nieuwe watergangen.

Werkzaamheden

(Wanneer er in de onderstaande tekst wordt verwezen naar een profiel dan betreft dit de profielen op tekening 1502210A00-301.)

Westelijke deel

Voor het westelijke deel van het project wordt aan de noordzijde van de bestaande watergang (profiel 1) een NVO gemaakt met een taludhelling van 1:7. Deze volgt de rechtlijnige verkaveling van het hier geldende historische verkavelingsprincipe. Door middel van het aanleggen van een duiker wordt deze in verbinding gesteld met de overige bestaande watergangen in het gebied. De richting van de nieuw te graven watergangen, profielen 3 en 4, grijpen ook terug op de historische verkaveling en kavelgrenzen. De NVO's bij deze watergangen hebben een talud van 1:3 en zijn altijd aan minstens één zijde aanwezig. Bij de zijde-indeling van de NVO's is gekeken naar bezonning en beschaduwing van de ontstane taluds met het oog op flora en fauna. Voor deze watergangen zal een stukje bos ter grootte van ca. 5 are moeten worden gekapt. De greppel volgens profiel 2 wordt verdiept en verbreed zodat deze zichtbaar wordt in het landschap. Verder wordt er nog van de watergang die grofweg loopt van noord naar zuid één zijde verflauwd zodat het oppervlak wat groter wordt en fauna gemakkelijker toegang en uitgang heeft. Hier wordt het geaccumuleerde slootvuil naast de watergangen verwijderd.

Het hierbij vrijkomende zandig en/of kleiig veen wordt verwerkt in terreinophogingen in het gebied volgens profiel 10. De vorm en locatie van deze ophogingen zijn gekozen aan de hand van de historische verkaveling en volgen daarom een rechtlijnig en rechthoekig principe. De ophogingen fungeren als 'eilanden' voor fauna ten tijde van hoog water.

De vrijkomende klei wordt gebruikt om de kade aan de noordwestzijde van het gebied op te hogen. Dit wordt na aanleg ingezaaid met een dijkmenngsel voor een snelle vestiging en weinig kans op erosie.

In de kade van het Hilversums Kanaal wordt een steiger aangelegd. Deze steiger valt binnen de contouren van de bestaande kade en het beheer komt voor rekening van Natuurmonumenten.

Oostelijke deel

De bestaande watergangen volgens profiel 5 in het oostelijke deel van het gebied worden verbreed en aangelegd met aan één zijde een talud van 1:1 en aan de overliggende zijde een talud van 1:2. Het geaccumuleerde slootvuil naast de watergangen wordt verwijderd. De bestaande 'verdieping' ter hoogte van profiel 6 wordt uitgegraven tot een diepe greppel voor zichtbaarheid en het creëren van oppervlaktewater. De greppel bij profiel 7 wordt verbreed en verdiept en hier wordt riet dat vrijkomt bij overige te graven en/of te verbreden watergangen in verwerkt. Het doel hiervan is het zichtbaar laten zijn van het historische verkavelingsprincipe ten tijde van hoge waterstanden. Ten behoeve van het beheer worden in de zuidelijke hoek enkele dammen opgeworpen. Ook wordt hiervoor een beheerpad aangelegd in de meest oostelijke hoek.

Eén gebied

Het gebied de Put zal geïsoleerd worden van de gebieden Meeruiterdijksepolder en het 'oude' deel van de polder Kortenhoef. Hiertoe zal een aantal peilregulerende maatregelen worden toegepast. In de watergangen die van west naar oost door het gebied richting polder Kortenhoef lopen zullen dammen aangelegd worden. Zo wordt de hydrologische koppeling met het gebied de Put afgesloten. Aan de westzijde zal de buis die de Meeruiterdijksepolder verbindt met het gebied de Put worden dichtgezet waardoor dit 'lekpunt' wordt opgeheven.

Aan het uiteinde van de Molensloot komen zowel een aflat richting Hilversums Kanaal alsook een inlaat richting gebied de Put. De aflat heeft als functie het waterpeil in het gebied de Put nooit hoger te laten komen dan Kortenhoefs Peil NAP -1,22. Deze aflat krijgt overigens een keerschot met een vaste hoogte van NAP -1,17. Dit om te voorkomen dat bij een peil van NAP -1,22 in het Hilversums Kanaal de aflat vanuit de Put op gaat treden als inlaat vóór de Put.

De inlaat wordt apart geregeld door middel van het plaatsen van een afsluitbare spindelafsluiter. Deze fungeert als inlaat vanuit het Hilversums Kanaal voor het gebied de Put. In de winterperiode (november-mei) kan deze open worden gezet zodat het peil in de Put in die periode ook daadwerkelijk op NAP -1,22 zal staan en er kansen zijn voor vismigratie.

De Molensloot zal worden aangesloten op het 'peilgebied' van de Put. Door middel van het verwijderen van de overstort die gekoppeld is aan een duikerbuis onder de kade door zal het peil in de Molensloot meefluctueren met het peil dat in de Put heerst. In de nieuw aan te brengen dam ter hoogte van de kavel van dhr. Stoker wordt een duiker geplaatst zodat er geen afgesloten gedeeltes in de Molensloot ontstaan. De Molensloot staat zelf namelijk niet in verbinding met het Kortenhoefs Peil, dus deze zal in zijn geheel meefluctueren met 'peilgebied' de Put.

Het opzetten van het peil naar NAP -1,22 (of het openzetten van de geplaatste spindelschuif) zal pas geschieden wanneer de werkzaamheden aan de te verbeteren kade door Waternet voltooid zijn.

Ecologie

Water:

- netwerk van lijnvormige, onderling verbonden wateren (tegen verlanding, voor uitwisseling)
- schoon, iets gebufferd water (gestreepte waterroofkever, platte schijfhoren, kranswieren)
- breedte watergangen hier en daar variëren (vooral “kopse einden” breder)
- niveau waterbodem wisselend (ondiep, maar lokaal ook dieper, voor overwintering vissen)
- (minstens lokaal) slibbige bodems (grote en kleine modderkruiper)
- diversiteit aan plantgroeivormen in waterkolom (emers, als (met mate) riet, egelskop, russen, zeggen); drijvend, bijv. krabbenscheer, gele plomp, watergentiaan fonteinkruiden, blaasjeskruid (voor zwarte stern, groene glazenmaker, platte schijfhoren); en submers (als kranswier, waterpest; voor vissen).

Oevers:

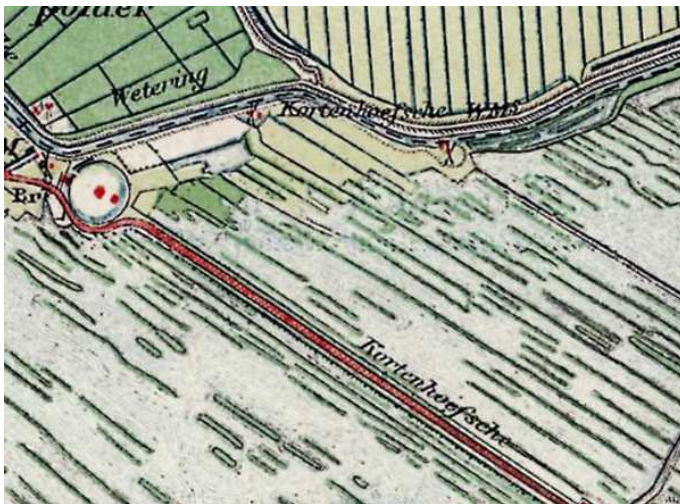
- veel uitgestrekte gradiënten nat-vochtig(-droog), dus flauwe oevers
- maar zeker ook afgewisseld (alternerend) met steile(re) oevers (grondmuizen, waadvogels)
- overal goed ontwikkelde soortenrijke oevervegetaties rond waterlijn, hoog (rietkragen) maar ook kort (grondmuizen, vissen)
- geen hout/struweel langs waterkant

Land:

- gradiënten nat-vochtig-droog door (licht) reliëf op percelen (in zomer altijd boven waterpeil)
- gesloten vegetatiedek met afwisseling uitgestrekte hoge overjarige rietvegetaties (rietvogels) en soortenrijke korte vegetaties (orchideeën e.d.)
- eiland-percelen tussen onderling verbonden, niet te smalle watergangen (bescherming grondmuizen, broedvogels tegen predatie)

Plaats in omgeving:

- waar mogelijk aansluiten bij en voortborduren op cultuur-historische landschapsstructuur en bijbehorende verkavelingsstructuur: laagveen-ontginning; deels verdwenen maar nog goed te herkennen op scherpe luchtfoto's; zie kaartje hieronder uit ongeveer 1900.

Tekeningen en documenten

De bij deze aanvraag Waterwetvergunning ingediende documenten en tekeningen:

Tek.nr/Doc.nr.	Titel	Datum	Inhoud
1502210A00-301	Situatie en profielen De Put - C6 - Natuurinrichting	21-12-2016	Uitvoeringstekening met situatie, werkzaamheden en profielen.
1502210A00-ST	Tekening steiger	21-12-2016	Tekening ten behoeve van de aan te leggen steiger in het Hilversums Kanaal.
Ref. 2016-166	Beheerverklaring 2 steigers Natuurmonumenten in Hilversums Kanaal	30-05-2016	Verklaring van Natuurmonumenten inzake het beheer van de reeds aangelegde en de volgens deze aanvraag Waterwetvergunning aan te leggen steiger in het Hilversums Kanaal.